

Dům č. p. 14, Masarykovo náměstí

Městský dvoupodlažní dům s atikovým patrem, založením renesanční, byl přestavěn v 1. polovině 19. století. Při přestavbě byla zachována část staršího obvodového zdiva přízemí a sklepů. Zásahy do jeho vnitřní dispozice byly provedeny na konci 70. let 20. století, kdy byl dům funkčně propojen s domy č. p. 15 a 16. V objektu jsou kanceláře městského úřadu. Dispozice interiéru odpovídá tradičnímu empírovému rozvrhu s úzkou chodbou v levé části domu, která pokračuje do dvora. První zmínka o domu č. p. 14 je z roku 1594, kdy ho vlastnil Georg Peisker, který prodal Georgu Helebrantovi zahradu nad „novým hřbitovem“ (jde o současný oderský hřbitov). V letech 1632 až 1679 byl dům majetkem rodiny Pferd, nejprve Hanse I. Pferda a pak Hanse II. Pferda. (Hans I. Pferd, patřil k bohatším obyvatelům Oder a protože nezapltil výpalné, byl švédskými vojáky vězněn na hradě Helfštýně. Až 2. července roku 1842, kdy prodal pozemek pod Pohořským kopcem a z toho výpalné zaplatil, byl propuštěn). V roce 1691 Hans II. Pferd prodal dům rodině Hausner, která ho držela plných 157 let v tomto pořadí: Andreas Hausner (1718), Josef Hausner (1753), Andreas Hausner (1795), Johann Hausner (1828) a Anton Hausner. Následně dům vlastnil 12 let lékárník z Budišova Anton Czedron. Ten roku 1823 žádal město Odry o povolení k otevření lékárny, které však obdržel až roku 1845. V roce 1861 Anton Czedron zemřel a dům zdědila jeho manželka Leopoldine, která ho roku 1873 prodala Eduardovi Radlerovi, jenž ho ještě roku 1875 prodal lékárníkovi z města Libavá Josefovi Tropperovi. Ten povolení otevřít v Odrách lékárnou nedostal, hlavně kvůli postoji oderských lékařů, kteří měli zisk z prodeje léků. Nakonec povolení provozovat v Odrách lékárnou získal v roce 1880 lékárník z Uherského Hradiště magistr farmacie Johann Smita. V domě č. p. 14 provozoval lékárnou až do své smrti v roce 1912. Jeho žena Elisabeth zde zemřela roku 1908. Vedení lékárny pak převzal jeho syn magistr farmacie Wilém Smita, který pracoval společně se svou ženou Elisabeth, rozenou Peter, a s dlouholetým rodinným zaměstnancem - magistrem farmacie Johannem Sajdkem. Zemřel roku 1934 v domě č. p. 245. Vdova Berta Smita pak pracovala v lékárně jako drogistka, ale dům i lékárnou měly již nového majitele - lékárníka Egona Hauke. V roce 1946 byla Elisabeth Smita i rodina Egona Haukeho vysídlena do Německa. Dům byl majetkem města Oder – Komunální podnik a lékárnou vedla magistra farmacie Marie Krestová.

Pavel Kašpar st.

*Dům č. p. 14 v roce cca 1905,
Archiv Muz. spolku Rolleder*

*Dům č. p. 14 v roce 2016,
Foto: Jindra Kunc*